

ХУЛОСАИ

эксперті ба диссертатсияи Чалолова Гулчехра Субхонбердиевна дар мавзүи “Шароитхой психология – педагогии тарбия намудани одоби муюшират дар күдакони синни томактабй” барои дарёфти дараачаи илмии номзади илмҳои педагогий аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 - педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогий)

Дар шароити муосири ҷаҳонишавӣ, ки кӯдакону наврасон имкониятҳои зиёди воридшавӣ ба муюширату муносибатҳои шаҳсию иҷтимоӣ дар муҳити хонавода, муассисаҳои таҳсилотӣ доранд, зарурияти дикқати ҷиддӣ додан ба тарбия намудани одоби муюшират ба миён омадааст, то кӯдакон тавонанд минбаъд бо аз худ кардани қоида ва меъёрҳои муюшират ба доираи муносибатҳои байниҳамдигарӣ дохил гардида ба шароитҳои нави иҷтимоӣ мутобик шуданро ёд гиранд, маҳорату малакаҳои иҷтимоишавиро аз худ намуда чун шаҳсияти арзишманд ва ҷавобгӯ ба талаботҳои пешрафти ҷомеа ба воя расанд.

Ба андешаи муаллиф, барои омода намудани мураббиёни оянда ба фаъолияти педагогий, ташаккули малакаю маҳорати педагогии онҳо чораҳои мушаххаси амалие заруранд, то ин ки ҳалли мушкилоти раванди тарбияи одоби муюшират дар кӯдакони синни томактабй имконпазир гардад.

Муаллиф дар асоси омӯзиш ва таҳлили адабиёту рисолаҳои таҳқиқшуда ба хулосае меояд, ки дар шароити ҷумҳурии мо то кунун таҳқиқоти алоҳидай муаммои мазкур мавҷуд нест. Дар асоси гуфтаҳои болоӣ метавон ба ҷунин хулоса омад, ки мавзуи барои пажуҳиш интиҳоб гардида масъалаи басо муҳими илми педагогика буда, таҳқиқи илмии он барои ҳалли муаммоҳои мавҷуда оид ба тарбияи одоби муюшират дар кӯдакони синни томактабй бозёфтҳои тозаи илмиро дастрас менамояд, ки онҳо барои ғанӣ гардонидани назария ва амалияи илми педагогика мусоидат мекунанд.

Аз ин лиҳоз, интиҳоби мавзӯъ ва коркарди илмии он аз тарафи Чалолова Гулчехра Субхонбердиевна дар марҳилаи кунуни рушди маориф ва илми педагогика хеле ҷолиби дикқат буда, ба таҳқиқоти мубрам ва доги рӯз маҳсуб будани он далолат медиҳад. Үнвонҷӯ оид ба мавзӯи интиҳобнамуда маъҳазҳои зиёди илмиро мавриди омӯзишу таҳлил қарор дода, дар ҳамин асос мундариҷа, вазифа, навигарӣ, аҳамияти амалию назариявӣ, муҳтавои илмии ба ҳимоя пешниҳодшавандай диссертатсияро тарҳрезӣ намудааст.

Дар муқаддима талаботи мавҷуда нисбат ба бандубости қисмати илмии рисолаҳои илмӣ риоя гардида, кӯшиш ба ҳарҷ дода шудааст, ки

мубрамияти мавзӯи интихобкардашуда ба таври илмӣ асоснок карда шавад.

Аз ҷониби унвонҷӯ ба таври муфассал таҳқиқотҳои илмии файласуфон, педагогҳо, психологҳо ва методистон вобаста ба мавзӯи омӯхта шудааст, ки дар онҳо масъалаҳои умуминазариявӣ ва методологии тарбияи одоби муюшират дар кӯдакони синни томактабӣ матраҳ гардидааст.

Дар диссертатсия дар баробари таҳлилу арзёбӣ карда шудани нуқтаи назари олимон, ҳамзамон камбудӣ ва муваффақиятҳои муассисаҳои томактабӣ дар тарбияи одоби муюшират дар кӯдакони синни томактабӣ ва гузаронидани таҷрибаи педагогӣ кушода дода шуда, барои пурзӯр намудани кор дар ин самт тавсияҳои судманд пешниҳод карда шудааст.

Воқеан, муаллифи диссертатсия дар натиҷаи ковишиҳои мӯшикофонаи илмӣ маводи фаровонеро гирд оварда, дар ин замина ақидаҳои худро баён намудааст. Махсусан, пешниҳод ва нуқтаи назари муаллиф дар бораи муайянкунии хусусият, мазмун ва роҳу усулҳои анъанавии тарбия намудани одоби муюшират дар кӯдакон дар асоси баҳисобигирии хусусиятҳои синнусолии онҳо; бо роҳи гузаронидани озмоиши маҳсуси психологӣ - педагогӣ пешниҳод намудани роҳу усулҳои самарабахши таъсиррасонӣ ба шаклгирии одоби муюшират дар кӯдакон; коркарду пешниҳоди тавсияҳои психологӣ - педагогӣ барои кормандони муассисаҳои томактабӣ ва волидон аз нуқтаи назари муносибати навини илмӣ дарак дода боэътиимодии таҳқиқоти гузаронидашударо инъикос менамояд.

Дар натиҷаи омӯзиши асосҳои илмӣ-назариявии муаммои тарбияи одоби муюшират муаллиф имконият пайдо намудааст, ки мавқеъ ва нақши муассисаҳои томактабиро дар тарбияи одоби муюшират дар кӯдакони синни томактабӣ муайян қунад ва дар ин асос ҳулосаҳои асоснок ва муҳимро коркард намояд. Пояи таҳқиқотӣ ва татбиқи амалии нуқоти илмӣ, методҳои илмӣ – таҳқиқотӣ, корҳои анҷомдода дар ҳар як давраи таҳқиқот, мантиқи фикрронӣ ба талаботи мавҷуда ҷавобгӯ мебошанд.

Дар раванди таҳлили диссертатсия ошкор карда шуд, ки фарзияи он пурра тасдиқи худро ёфтааст ва дар натиҷаи гузаронидани корҳои зиёди таҷрибавӣ – озмоиши унвонҷӯ Ҷалолова Гулҷеҳра Субҳонбердиевна оид ба тарбияи одоби муюшират дар кӯдакони синни томактабӣ ба дастовардҳои нави илмӣ ноил гаштааст.

Дар рафти омӯзиш ва таҳлили диссертатсияи Ҷалолова Г.С. камбудиҳо ошкор карда шуданд, ки онҳоро унвонҷӯ дар муддати муайян

ислоҳ намуд.

Қайд кардан ҷоиз аст, ки аз тарафи Ҷалолова Г.С. оиди чамъбаст ва хулоса намудани донишҳои илмӣ-назарияйӣ марбут ба доираи муаммои таҳқиқот кори ҷиддии назарияйӣ ва амалӣ гузаронида шудааст.

Фарҳанги мутаносиби унвонҷӯ имконият додааст, ки ўтибқи шиносномаи ихтисоси 13.00.01-педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (ilmҳои педагогӣ) дастгоҳи илмии диссертатсияро таҳия намояд, ки он мавқеи дурусти муаллифро нисбати коркарди консепсияи рисола, хусусиятҳои амалигардӣ ва асоснокии натиҷаҳоро инъикос менамояд.

Дар асоси гуфтаҳои болоӣ диссертатсияи Ҷалолова Г.С. дар мавзӯи “Шароитҳои психологӣ – педагогии тарбия намудани одоби муюшират дар қӯдакони синни томактабӣ” барои дарёғти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 - педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (ilmҳои педагогӣ) ба ҳимоя тавсия карда мешавад.

Раиси
комиссияи эксперти, доктори
ilmҳои педагогӣ, профессор

Исломов О.А.

Аъзоён:

номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

Аминҷонова М.С.

номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

Ишматова Ш.А.

26.11.2020c.

маєдниҷ Ҷ.Н.М.

P. K. & K.

